

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У ЗДІЙСНЕННІ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

**Збірник
матеріалів III-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

**14-16 квітня 2021 року,
м. Одеса**

У Збірнику опубліковано матеріали III-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: підвищення ефективності використання інформаційних технологій у здійсненні освітнього процесу», яка проходила 14-16 квітня 2021 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою Одеської національної академії харчових технологій від 06.04.2021, протокол № 13.

Матеріали, занесені до Збірника, друкуються за авторськими оригіналами. За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України, Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, доктора технічних наук, професора Б.В. Єгорова.

Укладач Л.Д. Риженко

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор, академік НАН України (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	директор Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцент
Ланженко Л.О.	начальник Навчально-методичного відділу НЦООП, к.т.н., доцент
Кручек О.А.	начальник Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦІКТ, к.ф.-м.н., доцент
Мураховський В.Г.	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Агєєва І.М.	декан факультету менеджменту, маркетингу і логістики, к.е.н., доцент
Зімін О.В.	декан факультету низькотемпературної техніки та інженерної механіки, к.т.н., доцент
Купріна Н.М.	декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к.е.н., доцент
Ліщенко Н.В.	декан факультету комп'ютерних систем та автоматизації, д.т.н., професор
Саркісян Г.О.	декан факультету технології вина та туристичного бізнесу, к.т.н., доцент
Соц С.М.	декан факультету технології зерна і зернового бізнесу, к.т.н., доцент
Ткач В.О.	декан факультету інноваційних технологій харчування і ресторанно-готельного бізнесу, д.е.н., професор
Шарахматова Т.Є.	декан факультету технології та товарознавства харчових продуктів і продовольчого бізнесу, к.т.н., доцент
Шестопапов С.В.	декан факультету комп'ютерної інженерії, програмування та кіберзахисту, к.т.н., доцент
Шпирко Т.В.	декан факультету нафти, газу та екології, к.т.н., доцент

перспектив кар'єрного шляху.

Третя група – компетенції, які ще декілька років вважалися дуже специфічними, а сьогодні вже є такими, що мають бути у кожного фахівця, який будує кар'єру у сфері маркетингу. Це група компетенцій, пов'язаних з роботою в Інтернет просторі (Google Ads, Facebook Ads Manager, SEO, SMM). Сьогодні та у найближчому майбутньому маркетолог має розуміти сутність понять та показників, пов'язаних з діяльністю в Інтернеті. Ця сфера маркетингу змінюється майже щомісяця, тому доцільним є включення відповідних освітніх компонент до освітньої програми як обов'язкових та організація додаткових курсів або тренінгів. Це дозволить надавати здобувачам завжди актуальну інформацію. Проводити такі заняття можуть викладачі, які працюють у даній сфері, випускники, або навіть самі студенти, які мають практичний досвід. Така форма проведення занять не потребує розробки та затвердження офіційного навчально-методичного забезпечення.

Четверта група – соціальні навички, або *soft skills*. Найбільш затребуваними для маркетологів є: знання англійської мови, креативність, ініціативність, стресостійкість, самомотивація, самоорганізація, системне мислення, навички структурування даних, виділення основного та візуалізація важливої інформації. Ці навички можливо забезпечити як у межах освітніх компонентів, так і під час роботи у студентських наукових гуртках, підготовки командних проєктів на профільні конкурси. Наприклад, нами було розроблено глосарій основних визначень маркетингу англійською та українською мовами, яким здобувачі користуються на першому курсі під час вивчення дисципліни «Маркетинг». На засіданнях Маркетингового клубу відбувається перегляд фільмів та серіалів англійською мовою, пов'язаних з маркетингом – таким чином студенти опановують професійну лексику та вчаться помічати оригінальні маркетингові інструменти.

Впровадження такого підходу формування змісту освітньої програми – через забезпечення набуття здобувачами компетенцій, що будуть затребувані на ринку праці, дозволить нам створити умови для вдалого кар'єрного старту наших випускників.

УДК 378.2:005.963.1:664

ЗАХОДИ ПО ВИРІШЕННЮ ПРОБЛЕМ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЛЯ ХАРЧОВОЇ ГАЛУЗІ

**О.В. Макарова, О.М. Котузаки, К.Г. Іоргачова,
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Розробка Концепції розвитку вищої освіти на період 2015-2025 рр. висуває нові актуальні завдання перед вищою школою на шляху до європейського і світового освітнього простору для забезпечення високотехнологічного та інноваційного розвитку країни, потреб суспільства, ринку праці у каліфі-

кованих фахівцях. Головною проблемою сьогодення є підготовка фахівців здатних творчо мислити, швидко орієнтуватися в сучасному інформаційному просторі, приймати нестандартні рішення, вчитися і розвиватися протягом усього життя [1-3].

Серед пріоритетних напрямків для підвищення престижності і модернізації вітчизняної освіти можна зазначити професійну орієнтацію і формування мотивації молоді; підвищення статусу технічних/інженерних професій; посилення практично-орієнтованої складової підготовки, її спрямованість на отримання конкретних умінь і навичок. Одним з ефективних інструментів вирішення цього завдання стає занурення студентів в професійне середовище в єдиній багаторівневій системі безперервної освіти. Важливим є визначення та формулювання набору базових і найбільш значущих для відповідних напрямів і спеціальностей компетенцій, а також компетенцій, які є основою для забезпечення якості підготовки фахівців; узгодження академічних та професійних параметрів з вимогами роботодавців-виробників, з міжнародними програмами і стандартами якості, оскільки випускники ЗВО повинні володіти компетенціями, які дозволять їм вільно брати участь у міжнародному ринку праці.

Перспективним є створення на базі закладів вищої освіти бізнес-інкубаторів, кластерів безперервного технологічного навчання з активним залученням студентів і представників підприємств. Впровадження системи роботи «під замовлення», коли, крім основних освітніх програм, проводиться навчання за програмами, які відповідають вимогам конкретних харчових підприємств. Реалізовані освітні програми підкріплюються мультимедійними засобами та роздатковими матеріалами, що підвищує ефективність навчання.

Зі сторони виробників необхідним є активізація практики регулярного підвищення рівня кваліфікації працівників (принцип безперервної освіти), адже рівень підготовки кадрів повинен бути адекватний розвитку технічної оснащеності виробництва, тобто щоб процес навчання становив компонент єдиної системи приведення інженерних кадрів у відповідність до соціальних вимог, сучасного наукового і технічного рівня і специфічних завдань, вирішення яких потребується на конкретному підприємстві. Внаслідок цього, в завдання ЗВО входить розвиток партнерських відносин з промисловістю, постійне вдосконалення освітніх програм на основі вивчення попиту на послуги вищої освіти та потреб роботодавців, вбудовування в навчальні програми стажувань та навчання на робочих місцях.

До заходів, спрямованих на вирішення проблеми підготовки кадрів для харчової галузі, які впроваджено в ОНАХТ та потребують подальшого розвитку можна віднести залучення до викладацької роботи провідних фахівців галузі. Даний симбіоз ЗВО і виробничих підприємств виключає перепідготовку випускників для роботи в реальних умовах, передбачає не тільки активне сприяння при проходженні студентами різних видів практик, а й надає можливість занурення студентів в реальні виробничі умови, зокрема під час занять в лабораторіях підприємства. Важливим є і виконання кваліфікаційних

робіт магістрів, спрямованих на розширення виробництва на підприємстві-замовнику з урахуванням сучасних трендів, що дозволяє готувати фахівців нової формації. Систематично підприємствам-партнерам розсилається інформація (теми, анотації, графік їх захисту) стосовно кращих дипломних проєктів/ кваліфікаційних робіт, яка розміщується на сайтах ОНАХТ. Традиційним для академії є проведення тренінгів, круглих столів, бо саме участь представників бізнесу у даних заходах не тільки дозволяє підвищити кваліфікацію працівників-учасників, а й дозволяє під час їх проведення науковцям почути нагальні проблеми виробників і спрямувати свою роботу, дослідження на допомогу для їх вирішення. Корисним є досвід проведення двічі на рік в стінах академії «Ярмарок вакансій», що сприяє адаптації студентів на ринку праці, дозволяє вигідно позиціонувати випускників, реалізовувати програми самопосилення студентів і випускників на ринку праці.

Використання в процесі навчання студентів комп'ютерних технологій розглядається як одна з основних форм підвищення якості підготовки фахівців, що знаходить відображення в програмі безперервної комп'ютерної підготовки студентів. В освітньому процесі необхідно більше уваги приділяти інформаційним та комп'ютерним технологіям. В даний час існує досить велика кількість програмних продуктів, які застосовуються на харчових підприємствах для виконання технологічних розрахунків, розрахунку виробничих рецептур, розрахунку витрат сировини тощо. Залучення студентів до комп'ютерних технологій і орієнтація їх на творче і продуктивне використання програмних продуктів у своєму навчанні, дозволить не тільки підготувати студентів до майбутньої професійної діяльності, а й більш широко популяризувати харчову галузь в цілому.

Вочевидь, що від якості підготовки випускників закладів вищої освіти вищої освіти залежить не тільки рівень кваліфікації фахівців, що приходять в харчову галузь, а й перспективи її розвитку в цілому, адже компетентні працівники здатні оперативно вирішувати поточні виробничі завдання, вміло організовувати технологічний процес, грамотно управляти підлеглими, а також використовувати в роботі новітні наукові досягнення і стратегічно мислити.

Список літератури:

1. Артьомов В.І., Студеняк І.П., Головач Й.Й, Гусь А.В. Інновації у вищій освіті: вітчизняний і зарубіжний досвід: навч. посіб. Ужгород: ПП "АУ-ТДОР-ШАРК", 2015. 360 с.
2. Про вищу освіту: Закон України (редакція від 26.02.2021 р.) № 1556-VII [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
3. Вітренко, Ю.М., Ворона, В.О. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки: економічний аспект // Вісник Національної академії педагогічних наук України. 2020. № 2(2). doi.org/10.37472/2707-305X-2020-2-2-11-6.

184	РОЗВИТОК БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ Л.В. Іванченкова, Г.О. Ткачук, Л.Б. Скляр, В.С. Іванченков, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	410
185	ОСОБЛИВОСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ: МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД Л.В. Іванченкова, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	412
186	«ПРОЯВЛЯТИ ПОВАГУ ДО ІНДИВІДУАЛЬНОГО І КУЛЬТУРНОГО РІЗНОМАНІТТЯ»: ЗНАЧЕННЯ ПРОГРАМНОГО РЕЗУЛЬТАТУ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО ДОСЯГНЕННЯ СТУДЕНТАМИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 242 «ТУРИЗМ» М.Л. Орлова, С.С. Шекера, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	413
187	ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВИПУСКНИКІВ ЗВО ПРИ ФОРМУВАННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НА РИНКУ ПРАЦІ Л.К. Овсянникова, С.С. Орлова, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	417
188	ЗМІСТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ЯК ЗАПОРУКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВИПУСКНИКІВ НА РИНКУ ПРАЦІ О.О. Голубьонкова, К.Ю. Соколюк, М.Г. Брайко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	419
189	ЗАХОДИ ПО ВИРІШЕННЮ ПРОБЛЕМ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЛЯ ХАРЧОВОЇ ГАЛУЗІ О.В. Макарова, О.М. Котузаки, К.Г. Іоргачова, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	420
190	ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ БІЗНЕС ПЛАНУВАННЯ Ю.О. Бровкіна, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	423
191	РОЛЬ SOFT SKILLS У ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ Т.В. Савченко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	424
192	ВИКОРИСТАННЯ ПРИНЦИПІВ SOFT SKILLS ПРИ РОЗГОРТАННІ ТРЕНІНГОВИХ ПЛАТФОРМ О.С. Бодюл, Ю.В. Борцова, О.С. Бойцова, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	426
193	ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ДОВІДНИКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ З ТЕПЛОФІЗИЧНИХ ВЛАСТИВОСТІ РЕЧОВИН ПРИ ВИКЛАДАННІ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН СТУДЕНТАМ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ 141 «ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКА, ЕЛЕКТРОТЕХНІКА ТА ЕЛЕКТРОМЕХАНІКА», 142 «ЕНЕРГЕТИЧНЕ МАШИНОБУДУВАННЯ» ТА 144 «ТЕПЛОЕНЕРГЕТИКА» О.Я. Хлієва, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	428
194	РОЛЬ ПРОФІЛЬНОЇ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ-ЕКСПЕРТІВ З ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ТА БЕЗПЕКИ ХАРЧОВОЇ ПРОДУКЦІЇ О.О. Антіпіна, Л.С. Гураль, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	431

ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У III-й ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

1. Державний університет інфраструктури та технологій, м. Київ
2. ВСП «Житомирський торговельно-економічний фаховий коледж КНТЕУ»
3. Івано-Франківський національний медичний університет
4. Одеський національний медичний університет
5. Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», м. Київ
6. ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
7. Херсонська державна морська академія
8. Kyiv National University of Technologies and Design
9. Харківський національний університет радіоелектроніки
10. Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
11. Львівський національний університет імені Івана Франка
12. Державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди, м. Переяслав
13. Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк
14. Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця
15. Харківський національний університет внутрішніх справ
16. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ
17. Національний університет харчових технологій, м. Київ
18. Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, м. Сєверодонецьк
19. Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
20. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
21. Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
22. Київський національний торговельно-економічний університет
23. Одеський національний політехнічний університет
24. Покровський педагогічний фаховий коледж, м. Покровськ
25. Донбаський державний педагогічний університет, м. Слов'янськ